Lietas Nr. C30485214
Lietas arhīva Nr. C-4852-14/5

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2014.gada 23.oktobrī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnese I.Rūķe,
izskatījusi Rīgā, Abrenes ielā 3, rakstveida procesā civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu, un

konstatēja:

2014.gada 26.jūnijā /pers. A/ (turpmāk – prasītāja) iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk- atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu EUR 140 apmērā 2003.gada 18.februārī dzimušās meitas /pers. C// uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājai un atbildētājam ir kopīgs bērns – meita /pers. C//, dzimusi 2003.gada 18.februārī. Laulība ar atbildētāju netika reģistrēta. Meita dzīvo ar prasītāju un atrodas prasītājas ikdienas aizgādībā. Atbildētājs materiālu atbalstu bērna uzturam sniedz neregulāri un nepietiekamā apmērā, kopš 2014.gada janvāra mēneša nav maksājis uzturlīdzekļu vispār. Meita apmeklē baleta studiju "/Nosaukums/", kas mēnesī izmaksā 35 eiro, turklāt ir nelielas veselības problēmas, celiakija. No atbildētāja prasītie uzturlīdzekļi ir nepieciešami bērna uzturam, t.i. ēdienam, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanai, kā arī meitas izglītošanai. Bērnam nepieciešamā summa mēnesī ir ne mazāk kā 300 EUR, tāpēc prasītāja prasa no atbildētāja apmēram pusi no nepieciešamās summas EUR 140. Prasītājas darba alga ir EUR 800, ik mēnesi, kas ir nepietiekami ģimenes, tostarp bērna izdevumu segšanai, jo bez meitas ģimenē aug vēl viens bērns. Prasītājas rīcībā nav ziņu par atbildētāja ienākumu apmēru, taču prasītāja zina, ka atbildētājam darbs ir, un ka viņš kādu laiku dzīvo un strādā Anglijā.

Prasītāja lūdz lietu izskatīt rakstveida procesā un nevēlas uzklausīšanu tiesas sēdē.

Prasība pamatota ar Civillikuma 179.pantu.

2014.gada 21.jūlijā atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu vienlaikus ar prasības pieteikuma norakstu nosūtīta paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai līdz 2014.gada 14.augustam.

Atbildētājs paskaidrojumus tiesai nav sniedzis.

Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā. Par to lietas dalībniekiem paziņots 2014.gada 25.augustā, nosūtot pusēm paziņojumu par lietas izskatīšanu.

Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesnese atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Civillikuma 177.pants nosaka, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīves vietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i. ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

No Spānijas Dzimtsarakstu reģistra numurs izriet, ka 2003.gada 18.februārī dzimusī meita /pers. C/ ir /pers. B/ meita.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 2.panta pirmā daļa nosaka, ka bērnam kā fiziski un intelektuāli nenobriedušai personai vajadzīga īpaša aizsardzība un gādība. Šī likuma 10.pants paredz bērna tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību, katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Saskaņā ar Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu, redakcijā, kas ir spēkā no 2013.gada 1.janvāra, vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Līdz ar to vienīgais kritērijs uzturlīdzekļa apmēra noteikšanai ir vecāku spējas un mantas stāvoklis.

Nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa ņem vērā sekojošus faktus:

- Prasītāja strādā, darba algas apmērs EUR 800 ik mēnesi;
- bērnam /pers. C// ir celiakija;
- bērns apmeklē baleta studiju "/Nosaukums/", kas mēnesī izmaksā 35 eiro;
- nav iesniegti dokumenti, kuri apliecinātu prasītājas mantisko stāvokli;
- tāpat nav iesniegti dokumenti, kuru apstiprinātu augstāk minētos faktus;
- no VSAA izziņas redzams, ka atbildētājs periodā no 2014.gada janvāra līdz izziņas izsniegšanas brīdim nav reģistrēts kā sociāli apdrošināta persona un nav Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras uzskaitē kā pakalpojumu saņēmējs.
- nav iesniegti pierādījumi par atbildētājam piederošo/nepiederošo kustamo vai nekustamo īpašumu.

Tiesa atzīst, ka nav pierādīti atbildētāja ienākumi vai mantiskais stāvoklis, lai tiesa varētu apmierināt prasītājas prasījumu tādā apmērā, kā prasītāja to lūdz. Tāpat nav pievienoti dokumenti nedz par prasītājas pašas ienākumiem, mantisko stāvokli, nedz bērna veselības stāvokli. Līdz ar to tiesa atzīst, ka no atbildētāja ir piedzenami uzturlīdzekļi Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Sniegt uzturlīdzekļus šādā minimālā apmērā ir atbildētāja beznosacījuma pienākums un nav pat apspriežams saistībā ar viņa materiālo stāvokli. Tiesa, vadoties pēc Augstākās tiesas tiesu prakses apkopojumā „Par ģimenes tiesību normu piemērošanu" paustajām atziņām, uzskata, ka spriedumā nav nepieciešams norādīt un vērtēt bērna uzturam nepieciešamo ikmēneša aprēķinu, kā arī pušu mantisko stāvokli.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu

piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi. Uzturlīdzekļi piespriežami no dienas, kad prasība tika iesniegta tiesā, t.i., 2014.gada 26.jūnija līdz bērns sasniedz pilngadību.

Ievērojot to, ka nav iesniegti pierādījumi ne par prasītājas ne atbildētāja mantas stāvokli, tiesa vadās no Civillikuma 179.panta piektās daļas un Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Tiesa uzskata, ka atbildētājs ir darba spējīga vecumā un likums nosaka atbildētājam pienākumu piedalīties bērna uzturēšanā, līdz ar to atbildētāja pienākums ir dod savai meitai mēnesī EUR 96,00 (deviņdesmit seši euro) neatkarīgi no tā, kādas ir viņa spējas un viņa mantas stāvoklis.

Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktā ir noteikts, ka prasītāji ir atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmās daļas noteikumiem no atbildētāja piedzenama valsts nodeva, kas nosakāma saskaņā ar Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu. Tā kā uzturlīdzekļu gada maksājumu summa ir EUR 1152 (96 x12 mēneši = 1152), piedzenamās valsts nodevas apmērs ir EUR 172,80 (15 % no 1152 = 172,80).

Bez tam, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, proti, izdevumi, kas saistīti ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu nosūtīšanu un izsniegšanu EUR 4,70.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgas izpildes termiņš daļā par tiesas izdevumu piedziņu -10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu, spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu var izpildīt nekavējoties, ja saņemts attiecīgs lietas dalībnieka lūgums. Prasītāja nav lūgusi spriedumu par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.,97., 192., 193., 204.^{1} pantu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, un 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, līdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 96 (deviņdesmit sešus *euro*) apmērā ik mēnesi, sākot no 2014.gada 26.jūnija līdz bērna pilngadībai, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā tiesas izdevumus - valsts nodevu EUR 172,80 (viens simts septiņdesmit divus *euro* un 80 centus) par uzturlīdzekļu piedziņu un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (četrus *euro* un 70 centus).

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienas no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, maksājumu apliecinošos dokumentus par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumu nomaksu iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese I.Rūķe